

12.6.2019

Sanomalehtien Liitto

Mediakasvatuksen asema perusopetuksessa

TIIVISTELMÄ

Terhi Hyvönen, Emilia Valtola & Kati Valta

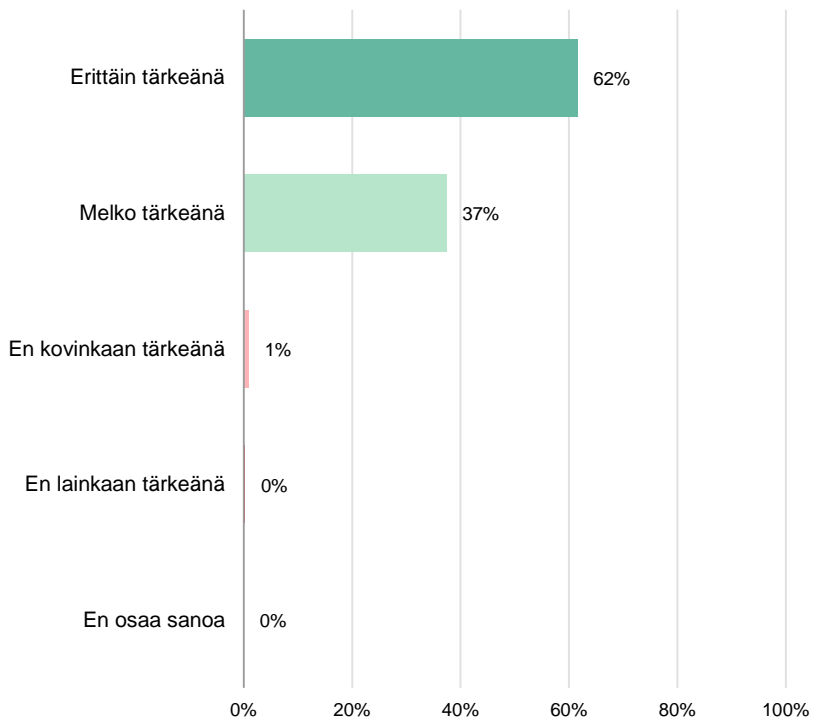
KUULAS
HELSINKI

IPG MB

Mediakasvatuksen tärkeys

Kuinka tärkeänä näet mediakasvatuksen?

Mediakasvatus nähdään tärkeänä

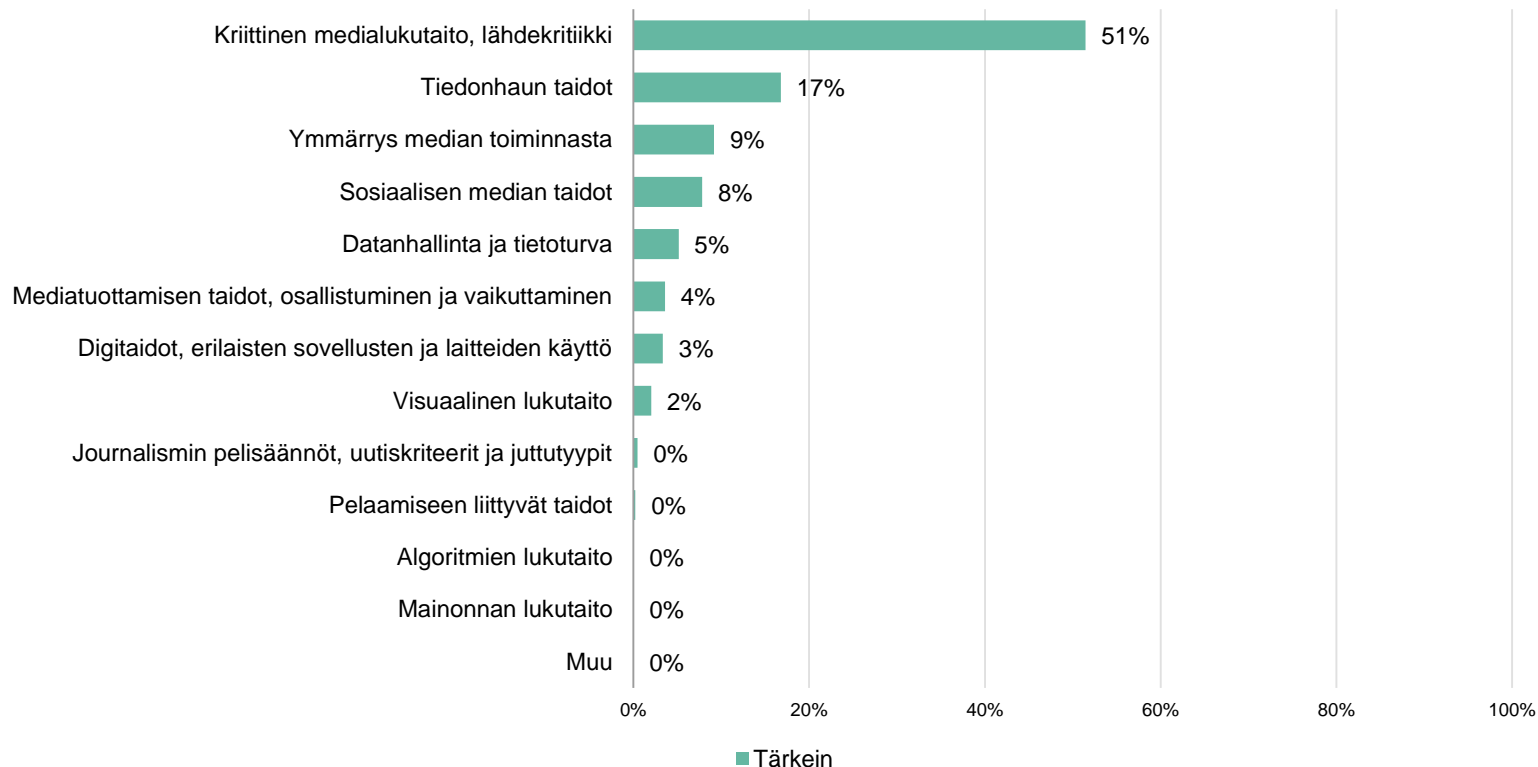
Oikeastaan kukaan vastaajista ei kokenut, etteikö mediakasvatus olisi tärkeää, mikä heijastaa opettajien myönteisiä asenteita mediakasvatusta kohtaan.

Helsinki-Uusimaa -alueella sitä piti erittäin tärkeänä 68% vastaajista. Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajista jopa 74% piti mediakasvatusta erittäin tärkeänä.

Mediakasvatuksen osa-alueiden tärkeys

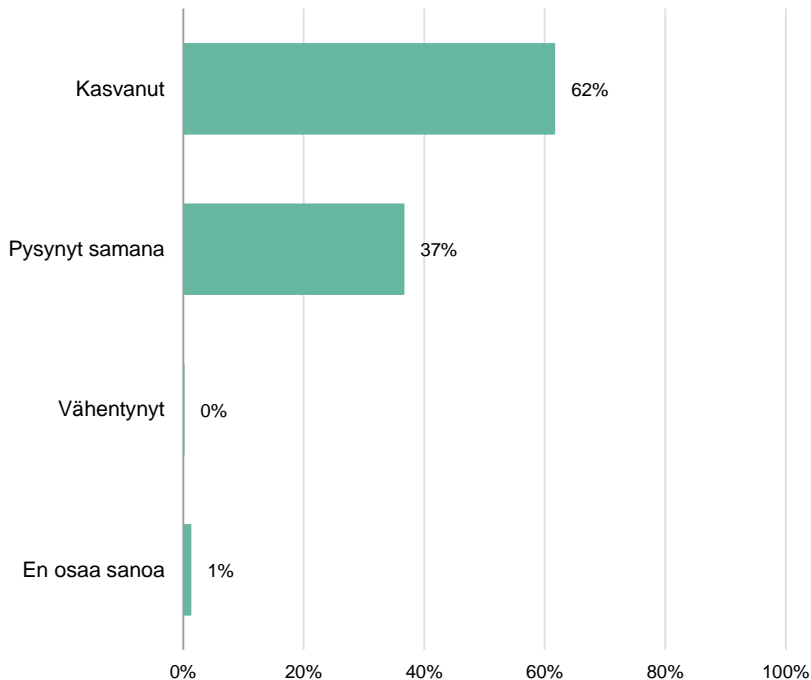
Mitä seuraavista mediakasvatuksen osa-alueista pidät itse tärkeimpänä?

Mediakasvatuksen merkityksen muutos

Onko mediakasvatuksen merkitys ja tarve mielestäsi kuluneen vuoden aikana...

Mediakasvatuksen merkitys ja tarve on kasvanut

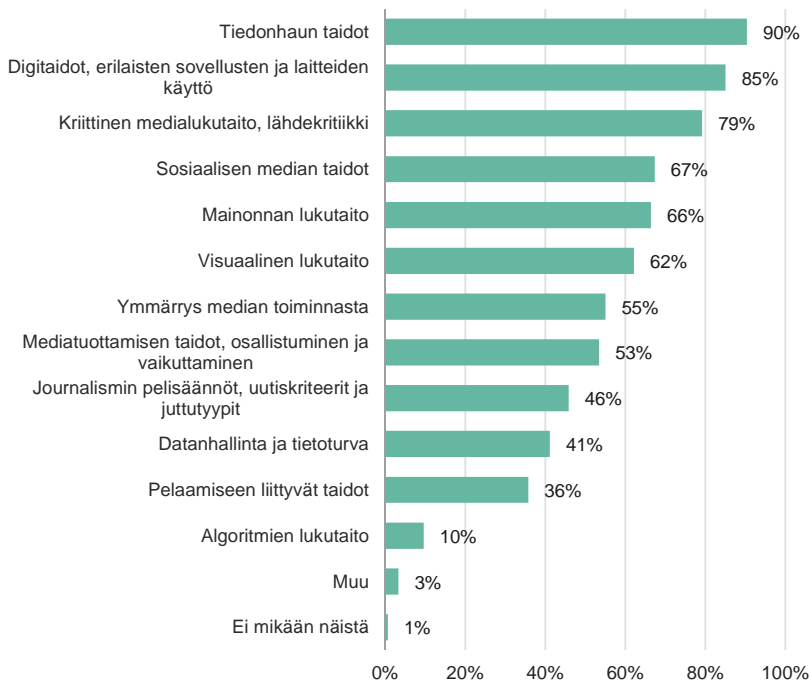
Reilun kolmanneksen mielestä se oli pysynyt samana, mutta kenenkään mielestä se ei ollut vähentynyt.

Medialta on vaikea välttyä nykymaailmassa, minkä takia mediakasvatuksen merkitys korostuu entisestään.

Mediakasvatuksen sisällöt

Mitkä seuraavista mediakasvatuksen sisällöistä ovat mukana opetuksessasi?

Tiedonhaun taidot ovat yleisin sisältö mediakasvatuksen opetuksessa

Toiseksi eniten opeteltiin digitaatioita ja kolmanneksi eniten kriittistä medialukutaitoa ja lähdekritiikkiä.

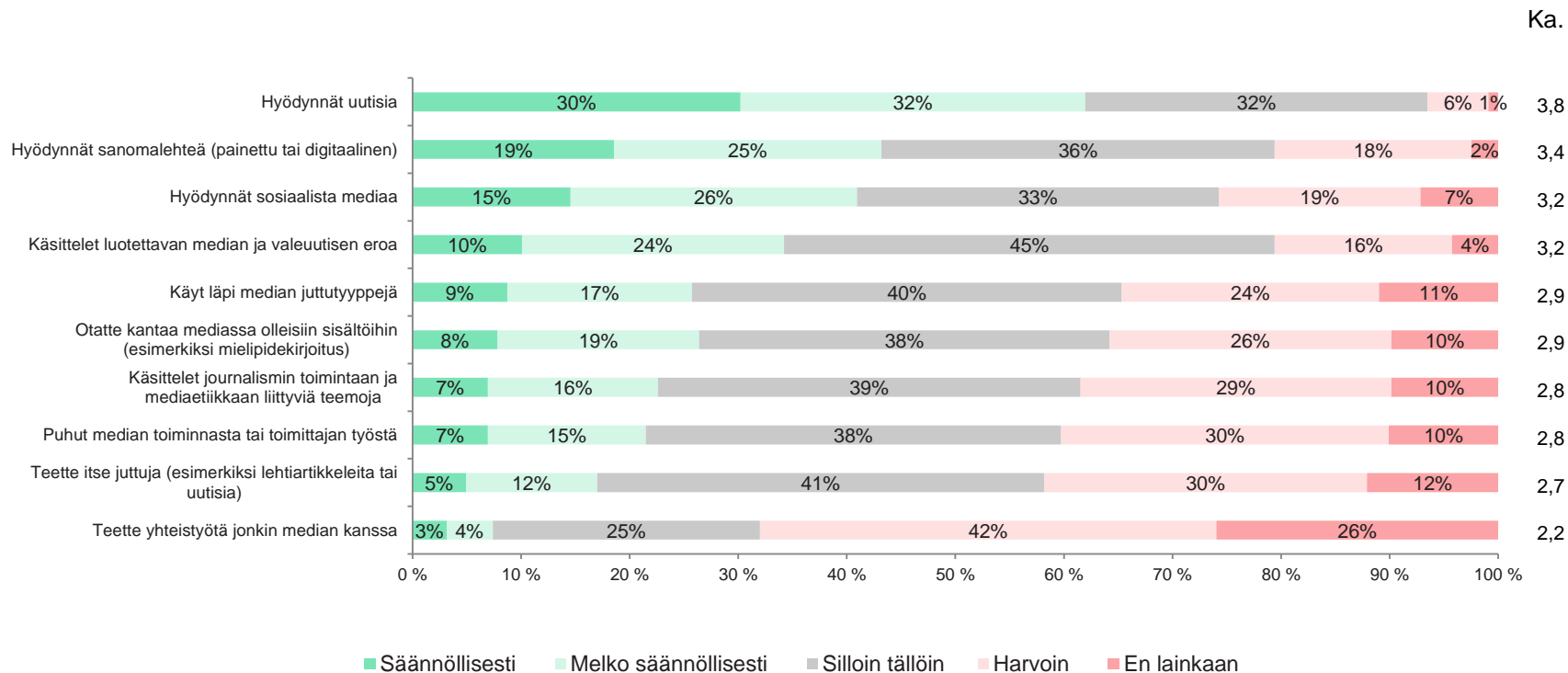
Datanhallinta ja digitaatio sekä pelaamiseen liittyvät taidot olivat opetuksessa mukana useammin luokanopettajilla kuin aineenopettajilla. Aineenopettajat taas opettivat useammin lähdekritiikkiä ja mediatuottamisen taitoja. Tästä käy ilmi, että **alakoulussa keskitytään enemmän konkreettisiin taitoihin, kuin yläkoulussa.**

Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat opettivat useampia mediakasvatuksen sisältöjä kuin muut opettajat. He opettivat eniten kriittistä medialukutaitoa, lähdekritiikkiä sekä tiedonhaun taitoja.

Muu, mikä:
Tekijänoikeudet

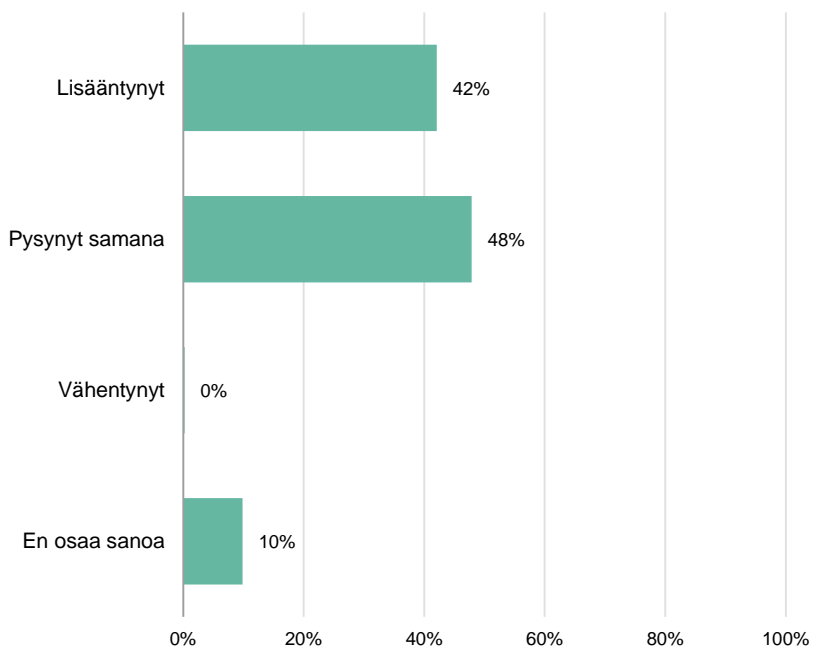
Medioiden ja uutisten hyödyntäminen opetuksessa

Uuden opetussuunnitelman vaikutus opetukseen

Onko mediakasvatuksen määrä opetuksessasi muuttunut uuden opetussuunnitelman myötä?

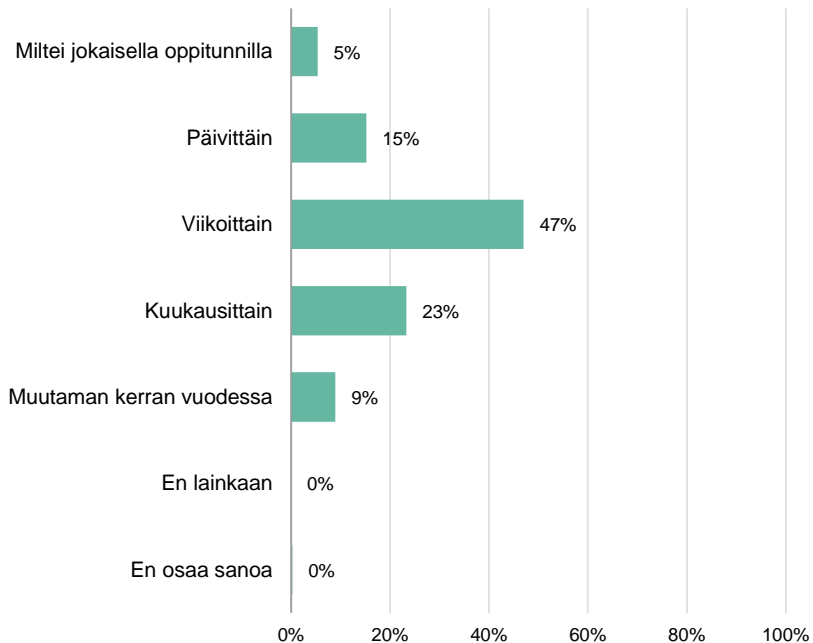
Mediakasvatuksen määrä opetuksessa on lisääntynyt monilla

Toisaalta puolet vastaajista koki, että mediakasvatuksen määrä oli pysynyt samana. Sen sijaan kukaan ei ollut sitä mieltä, että sen määrä olisi vähentynyt.

Median, mediasisältöjen ja mediataitojen useus opetuksessa

Kuinka usein käsittelet opetuksessasi erilaisia mediaan, mediasisältöihin ja mediataitoihin liittyviä aiheita?

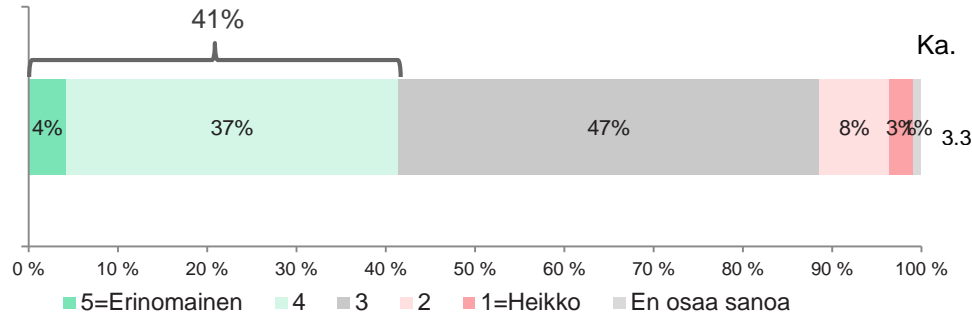
Suurin osa opettajista käsittelee mediaan liittyviä aiheita vähintään viikoittain

Luokanopettajista jopa viidennes käsittelee aiheita päivittäin. Muutoin opettajien taustoissa ei ollut eroja.

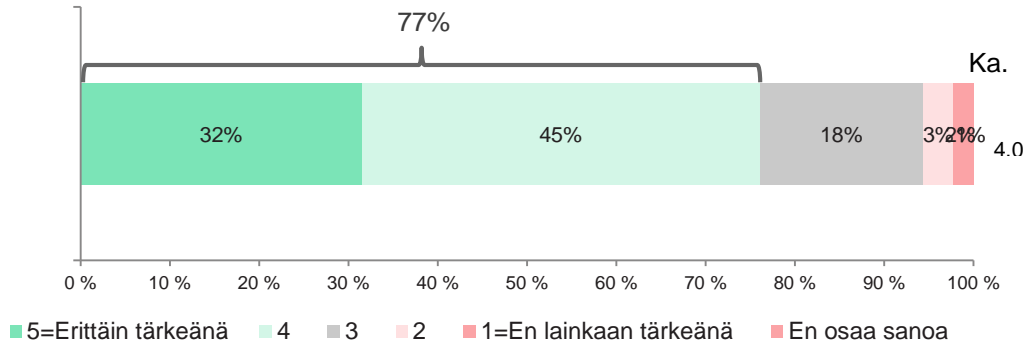

Mediakasvatustaidot ja rooli mediakasvattajana

Jos arvioit omia taitojasi mediakasvattajana, minkä arvosanan antaisit?

Kuinka tärkeänä näet oman roolisi mediakasvattajana?

Omien mediakasvatustaitojen ja koetun roolin välillä on selkeä ristiriita

Alle puolet vastaajista piti omia taitojaan mediakasvattajana vähintään melko hyvinä, kun taas suurin osa piti rooliaan vähintään melko tärkeänä.

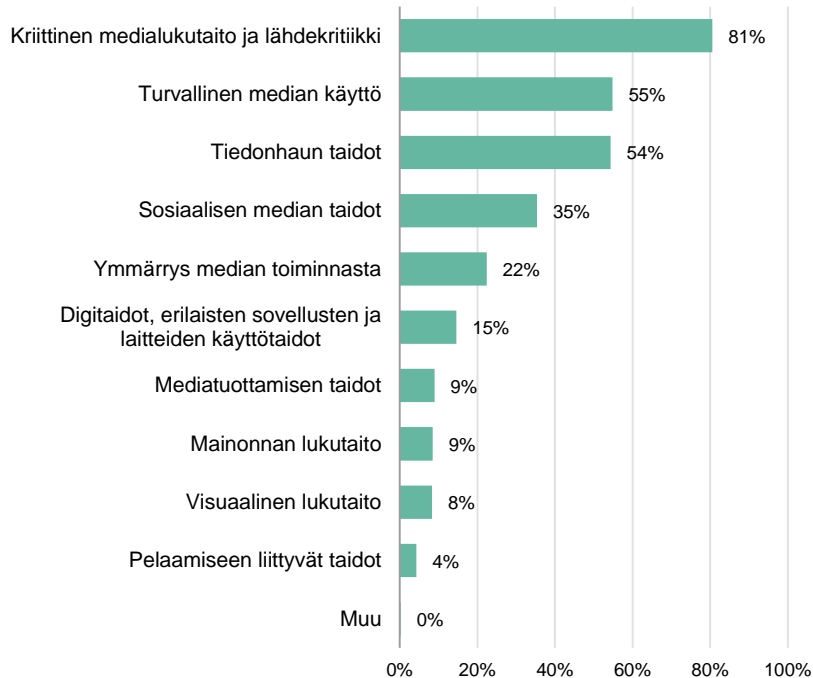
Äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat kokivat sekä taitonsa hieman muita paremmiksi (46 %) että roolinsa hieman muita suuremmaksi (80 %).

Alle 10 vuotta alalla olleet kokivat taitonsa paremmiksi kuin kokeneemmat opettajat. Luokanopettajat taas kokivat roolinsa tärkeämmäksi kuin aineenopettajat.

Oppilaiden tuen tarve mediataidoissa

Missä mediataidoissa oppilaat kaipaavat mielestäsi erityisesti tukea?

Oppilaat tarvitsevat eniten tukea kriittisessä medialukutaidossa ja lähdekritiikissä

Lisäksi opettajien mukaan oppilaat tarvitsisivat tukea turvallisessa median käytössä sekä tiedonhaun taidoissa.

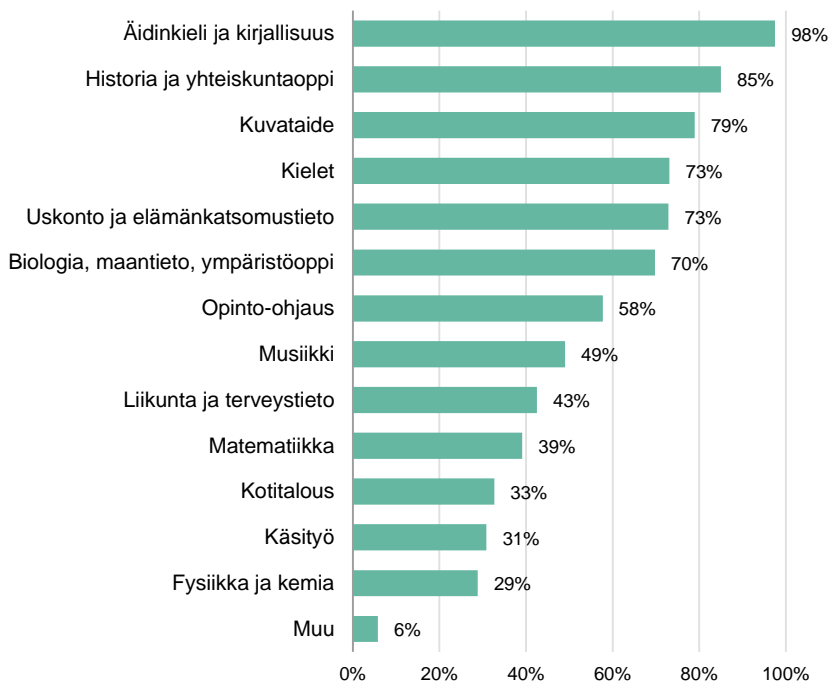
Aineenopettajien näkökulmasta oppilaat tarvitsivat tukea etenkin kriittisen medialukutaidon ja lähdekritiikin suhteen sekä tiedonhaun taidoissa. Luokanopettajat taas näkivät aineenopettajia suurempaa tuen tarvetta sosiaalisen median taidoissa ja turvallisessa mediankäytössä.

Pohjois- ja Itä-Suomessa koettiin muita alueita useammin, että oppilaat tarvitsevat enemmän tukea digitaitoihin. Alle 10 vuotta opettaneet kokivat oppilaiden kaipaavan tukea pelaamiseen liittyvissä taidoissa useammin kuin pidempään alalla olleet opettajat.

Mediakasvatus eri oppiaineissa

Minkä oppiaineiden tavoitteisiin mediakasvatus mielestäsi kuuluu?

Muu, mikä:
Tietotekniikka

Mediakasvatuksen nähdään kuuluvan jossain määrin kaikkien oppiaineiden tavoitteisiin

Silti mediakasvatus yhdistettiin **enemmän humanistisiin aiheisiin kuin matemaattisiin tai käytännön läheisiin aiheisiin**, kuten käsityöhön ja kotitalouteen.

Aineenopettajien mielestä mediakasvatus kuului luokanopettajia useammin kielten, historian ja yhteiskuntaopin, opinto-ohjauksen, liikunnan ja terveystiedon sekä kotitalouden opettamiseen.